

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název materiálu	02 - Charakteristika období
Identifikátor	CZ.1.07/1.5.00/34.0597
Předmět	Český jazyk a literatura
Ročník	4. ročník
Obor, Kód	Obchodník, 66–41–L /008, Operátor oděvní výroby, 31-43-L/004
Anotace	Prezentace seznamuje studenty s kulturně historickým kontextem období 2. poloviny 20. století.
Autor	Mgr. Dana Vlasáková
Jazyk	čeština
Očekávaný výstup	Student se orientuje v historickém kontextu, rozumí novým termínům
Klíčová slova	Vývoj poválečného Československa, totalitní režim, sametová revoluce
Druh výukového zdroje	Prezentace
Typ interakce	kombinované
Cílová skupina	student
Stupeň a typ vzdělávání	střední odborné
Věková skupina	17-19
Datum vytvoření	3.10. 2012

Charakteristika období

Čechy v letech 1945 - 1989

Úvod

- Po válce Československo prochází složitým obdobím, ve kterém se prostřídala léta demokracie s nekonečnými léty totalitního režimu až po návrat demokracie a rozdělení na dva samostatné státy – Českou republiku a Slovenskou republiku

1945 - 1948

- Období poválečné, období obnov a velkých plánů – pokusy o návrat k demokracii
- Velký vliv levice a vazby se SSSR
- Obnova kulturního života, zejména však východním směrem
- Vývoj ukončen převrácením v únoru 1948

1948 - 1953

- K moci se dostávají komunisté, budují socialismus
- Potlačení svobod, represe, popravy nevhodných osob (na základě inspirace dění v SSSR), těžká cenzura, pronásledování, uzavřeny hranice, vznik táborů nucených prací, zastrašování

1953 - 1968

- Období uvolňování, tzv. „zlatá šedesátá“
- Úmrtí Stalina, první veřejná kritika jeho osobnosti
- Období reforem
- Veřejnost vystupovala proti režimu, žádala demokratizaci
- Ukončeno okupací v srpnu 1968

1968 - 1989

- Reformy ukončeny, nastoleno období normalizace (návrat zpět k „normálu“)
- Upevnění režimu, návrat k procesům let 1948 – 1953, toto období je však krvavější
- Silná vlna emigrace, potlačování, čistky
- Nejodvážnější čin – Charta 77
- Režim až do roku 1989 – svržen sametovou revolucí

Milada Horáková

- Roku 1950 proběhl vykonstruovaný proces (obžalována za velezradu a spiknutí) s Miladou Horákovou – ta se stala poté symbolem odporu vůči totalitě
- *„Padám, padám, tento boj jsem prohrála, odcházím čestně. Miluji tuto zem, miluji tento lid, budujte mu blahobyť. Odcházím bez nenávisti k vám. Přeji vám to, přeji vám to...”*

Pražské jaro 1968

- Reforma, která měla urychlit proces demokratizace, symbolizuje naději
- Nasetkala se však s kladným přijetím na sovětské straně
- Následkem byla okupace v srpnu a nastolení normalizace

Charta 77

- Reakce na Listinu základních práv a svobod, která u nás byla nedodržována a porušována, přestože byla podepsána
- Mezi zakladateli této iniciativy se objevili Václav Havel, Jan Patočka, Pavel Kohout nebo Ludvík Vaculík
- Signatáři byli umlčováni, trestáni (např. Jan Patočka zemřel při výslechu)
- Chartu považujeme za jeden z nejvýznamnějších činů proti režimu

Sametová revoluce

- Období změn, které počalo 17. listopadu 1989
- Ukončila totalitní režim a začal postupný přechod k demokracii
- Nejedná se o krveprolití, proto „sametová“ – poklidný průběh
- Výjimkou byly události 17. listopadu, kdy byli studenti napadeni VB

Obr. č. 1
Demonstrace -
pražské ulice

Obrazový materiál

Obr. č. 2

Demonstrace –
Václavské náměstí

Obrazový materiál

Obr. č. 3

Pamětní deska na
Albertově (Praha) –
místo, kde začala
sametová revoluce

Obrazový materiál

Použité zdroje

- Obr.č.1: Street protest in November 1989, Štefánikova Street, Prague, CS. In: *Wikipedia*[online].17.11.1989[cit.3.10.2012]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Prague_November89_-_street.jpg
- Obr.č.2: Šjů: Praha 1989, Václavské náměstí, dav. In: *Wikipedia*[online].20.11.1989[cit.3.10.2012]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Praha_1989,_V%C3%A1clavsk%C3%A9_n%C3%A1m%C4%9Bst%C3%AD,_dav.jpg
- Obr.č.3: Chmee2: Alberto - deska. In: *Wikipedia*[online].24.3.2007[cit.3.10.2012]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Praha_1989,_V%C3%A1clavsk%C3%A9_n%C3%A1m%C4%9Bst%C3%AD,_dav.jpg